

5 Mart 2009

Öztangut: “İstanbul’un uluslararası finans merkezi haline gelmesi hayal değil”

TSPAKB’nin aylık yayını Sermaye Piyasasında Gündem’in Mart 2009 sayısında Başkan Nevzat Öztangut, İstanbul Finans Merkezi projesini değerlendirdi. Başkan Öztangut, Türkiye’nin sahip olduğu potansiyel göz önüne alındığında İstanbul’un uluslararası bir finans merkezi olmasının hayal olmadığını söyledi. Başkan, ülkemizin dünyanın en büyük 17. ekonomisi olmasının yanı sıra, hem fiziksel ulaşım, hem de saat farkı anlamında avantajlarının bulunduğunu belirtti. Öztangut, İstanbul Finans Merkezi projesinin, teknoloji ve altyapı gelişimi, zenginleşen ürün çeşitliliği ve genişleyen yatırımcı tabanıyla finans sektörünün tüm alanlarına önemli kazançlar sağlayacağını vurguladı.

Başkan Öztangut, yurtdışındaki muadil kurumlarla karşılaştırıldığında Aracı Kuruluşlar Birliği’nin yetki ve faaliyet alanı açısından iyi bir konumda yer aldığını değinerek, ilerleyen dönemlerde lisanslama sınavlarının sorumluluğunu almak üzere görev beklediklerini ekledi.

Yurtdışında Aracı Kuruluş Birlikleri

TSPAKB, Sermaye Piyasasında Gündem’in bu ayki sayısında da yurtdışı sermaye piyasalarına ilişkin konuları incelemeye devam ediyor. Raporlardan ilkinde sermaye piyasasında TSPAKB’ye benzer görev ve yetkilere sahip aracı kuruluş birlikleri inceleniyor. İkincisinde ise farklı ülkelerin sermaye piyasası çalışanlarına yönelik lisanslama siteleri ele alınıyor.

Aracı Kurum, Banka ve Diğer Katılımcılar Bir Araya Geliyor

Sermaye piyasasının ve aracılık faaliyetlerinin gelişimini sağlamak için kurulan aracı kuruluş birliklerine, genellikle aracı kurum, banka, portföy yönetim şirketi ve diğer finans kurumları üye oluyor. Dünya genelinde 14 birliğin amaç ve faaliyetlerine değinilen çalışmada, ayrıca birlikler arası karşılaştırmalara da yer veriliyor.

Birlikler Özdüzenleyici Kurallar Getiriyor

Genel itibarıyla birlikler, düzenleyici otoritelerce verilen yetki ile faaliyet göstermekte olup özdüzenleyici kurallarını belirliyor. Ayrıca, piyasa işleyişine yönelik oluşturulan rehber ve ilkelerle üyelerin faaliyetlerini geliştirmeyi hedefliyor. Birlikler, uyarı ve para cezasından, faaliyetleri durdurmaya kadar giden cezalar uygulayabiliyor. Tahkim hizmetleri de çoğu birliğin yetkileri arasında yer alıyor.

Birlikler Ülke Borsalarına Ortak Olabiliyorlar

TSPAKB’nin Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası (VOB) ortaklığına benzer şekilde, bazı birliklerin ülkedeki çeşitli borsalara ortaklığı söz konusu iken, bazı birlikler de doğrudan bu borsaları işletiyor. Ayrıca, genellikle tezgahüstü piyasaların düzenleme sorumluluğunun aracı kuruluş birliklerinde olduğu görülüyor.

Yurtdışında Sermaye Piyasası Çalışanlarının Lisanslanması

Gündem'in ikinci araştırma raporunda, diğer ülkelerde sermaye piyasası çalışanlarının lisanslanması ele alınıyor.

Lisanslama Sistemi Ülke Bazında Farklaşıyor

Lisanslama sistemine ilişkin düzenlemeler, her ülkenin sermaye piyasası yapısı ve gereksinimleri göz önüne alınarak oluşturuluyor. Lisansa tabi personel ve lisanslama sınavları piyasalarda yer alan ürün çeşitliliğine göre değişiyor.

Merkezi Düzenleyiciler ve Meslek Örgütleri İşbirliği İçinde

Avustralya, Fransa ve İngiltere'de lisanslama sistemini düzenleyen kurumlar merkezi düzenleyici kurumlarken, ABD, Güney Kore, İsveç, Japonya ve Kanada'da meslek örgütleri bu görevi üstleniyor.

Lisanslama Sınavları

İncelenen ülkelerde lisanslama sınavlarına ilişkin genellikle meslek örgütlerinin yetkilendirildiği görülüyor. Bu sınavlar, Fransa'da merkezi düzenleyici tarafından yapılırken, diğer ülkelerde ağırlıklı olarak meslek örgütleri tarafından gerçekleştiriliyor.

Çalışanların Yeterliliğinden Aracı Kuruluşlar da Sorumlu Tutuluyor

Lisans yenileme eğitimleri İsveç, Güney Kore, Japonya ve Kanada'da meslek örgütleri tarafından yapılıyor. ABD'de ise yetkilendirilmiş özel şirketler bu eğitimleri düzenliyor. Avustralya, İngiltere ve Fransa'da ise aracı kuruluşlar kendi çalışanlarının yetkinliğinden sorumlu tutuluyor.